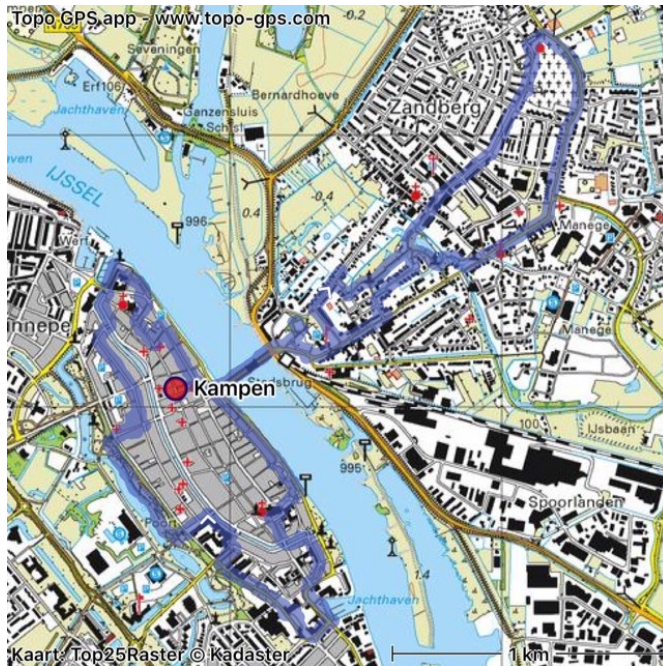

Koloniale wandeling Kampen: kweekvijver voor KNIL-militairen

Start- en eindpunt: station Kampen

Parkeerplaats: tegenover de uitgang van het station

Horeca: alle in de stad

Lengte van de wandeling: 8 km (in te korten tot 4 km)

Start bij punt 4 van de route voor ingekorte wandeling

Routebeschrijving downloaden: volg de link

GPX-bestand: [Topo GPS koloniale wandeling Kampen](#)

Deze wandeling voert door het militaire verleden van de stad Kampen waar soldaten voor 'Den Oost' werden opgeleid. Kampen is vanaf de vroege 19de eeuw een garnizoensstad geweest. Al in 1815 was er een bataljon Infanterie gehuisvest in de oude kazerne, de latere Van Heutsz kazerne, aan de Oudestraat. De geschiedenis van deze kazerne is vooral verbonden met die van het Instructiebataljon, dat hier van 1851 tot 1924 was gevestigd. Het Instructiebataljon leidde jongens van 16 tot 18 jaar op tot onderofficier voor zowel het Nederlandse als het koloniale leger. In Kampen was van 1877 tot 1924 ook een Hoofdcursus gevestigd. Hier werden de beste onderofficieren opgeleid tot officier van beide legers. Grote namen van militairen die in Kampen zijn opgeleid zijn luitenant-generaal J.B. van Heutsz en de latere minister-president Hendrik Colijn. Beiden zijn tegenwoordig behalve beroemd ook berucht vanwege hun militaire optreden in Nederlands-Indië.

Route

1. Start lange wandeling 8 km. Deze wandeling voert eerst door IJsselmuiden. Voor het stationsgebouw rechtsaf oversteken en vervolgens de Burgemeester van Engelenweg inlopen. De eerste weg linksaf, de Sportlaan, inlopen en vervolgens de eerste weg rechts De Baan. De naam de baan herinnert aan de schietbaan die hier gelegen heeft. Loop door tot je rechts een weggetje met leilinden ziet. Loop dit weggetje in. Bij de kruising linksaf. Wandel het fietspad/laantje in door een

parkje en loop rechtdoor tot de Dorpsstraat. Aan je linkerhand zie je de dorpskerk van IJsselmuiden. Loop hier even heen. Voor de kerk achter het hek aan de straatkant tref je twee grafstenen aan: een van ds. Eerdmans, oud-predikant bij de dorpskerk en een van Hendrika Kornelissen-Benit, geboren in Batavia in 1826. Loop terug naar de uitgang van het park. Op Dorpsstraat nummer 37 links van je, heeft 'Huize Java' gestaan, het huis waar hoogstwaarschijnlijk Hendrika gewoond heeft met haar man. Sla vervolgens linksaf de Hogehuisstraat in naar het winkelcentrum..

2.Laat het winkelcentrum links liggen. De Hogehuisstraat gaat over in de Postgrevestraat. Aan het eind zie je de begraafplaats 'De Zandberg' liggen. Begin 20ste eeuw was de Zandberg het oefenterrein van de militairen. Loop de Rondeweg linksom in. De weg loopt rond het kerkhof. Rechts ligt de Katholieke en de Protestantse begraafplaats en links de Joodse begraafplaats. Sla aan het eind van de begraafplaats rechtsaf de Kortesteeg in. Aan het eind van de steeg weer rechtsaf en blijf langs de begraafplaats lopen.

3.Blijf rechtdoor lopen voorbij het kerkhof tot je op de Plasweg uitkomt, die overgaat in de Burgemeester van Engelenweg. Volg de bocht naar rechts voorbij de R.K. kerk (links) en het oorlogsmonument (rechts). Kort daarna rechtsaf slaan en over het bruggetje het park weer inlopen langs het monumentje van 'De Bleeker'. Waterpartij rechtshouden. Sla voor een bankje weer linksaf. Aan het eind rechtsaf langs een volière de Rembrandtstraat in. Deze komt met een bocht naar links uit op de Burgemeester van Engelenbergstraat. Hier rechtsaf slaan en rechtdoor lopen naar de IJsselbrug. Vervolg de wandeling bij punt 4.

4. **Start ingekorte wandeling 4 km.** Over de brug rechtdoor lopen naar de Oudestraat. Hier rechtsaf slaan. Meteen rechts is het Stedelijk Museum Kampen dat van 10.00 tot 17.00 uur geopend is, behalve op maandag. De moeite van een bezoek waard. Dit gebouw (het voormalig stadhuis) stamt uit de middeleeuwen. Er is een restaurant in het museum. Voorbij het museum de Oudestraat blijven volgen tot aan het Van Heutszplein. Hier heb je goed zicht op de voormalige Van Heutszkazerne, genoemd naar Joannes Benedictus van Heutsz (1851-1924). Opgeleid tot onderofficier in Kampen klom hij op tot militair en civiel gouverneur van Atjeh en vervolgens tot gouverneur-generaal van Nederlands-Indië (1904-1909). In het gebouw bevindt zich de stadbibliotheek, die vrij toegankelijk is. Vanaf de eerste verdieping heb je een prachtig uitzicht over de IJssel.

5.Loop vanaf de Van Heutszkazerne iets terug en loop de Botervatsteeg in. Neem de eerste straat rechts de Buiten Nieuwstraat. Je loopt langs de manege waar paarden van het Instructiebataljon en de Hoofdcursus werden geoefend. Loop verder naar de Buitenkerk. Deze kerk is nagenoeg het hele jaar door open voor bezoekers. Aan het eind van de Buiten Nieuwstraat linksaf de Burgwal oplopen.

6.Loop tot de eerste brug over de Burgwal. Steek de brug over naar de Vloeddijk en loop de Kalverhekkenweg in. Op de hoek van de Vloeddijk/Kalverhekkenweg werd in 1853 een ziekeninrichting, de zogenoemde Infirmerie, gebouwd voor het Instructiebataljon. Ook militairen van de Hoofdcursus konden hier terecht.

7.Loop de Kalverhekkenweg verder in. Sla de eerste weg links in, de Groene Straat. Loop tot de tweede kruising en sla rechtsaf de Broederweg in. Loop onder de Broederpoort door naar het plantsoen. Neem het eerste pad links en wandel tot je links de Cellebroederpoort ziet liggen. Loop onder de Cellebroederpoort door de Cellebroederweg in tot aan de Vloeddijk, hier rechtsaf slaan. We lopen langs het voormalig Burgerweeshuis, de latere Vloeddijk kazerne (nummer 38)

8.Loop na de voormalige kazerne rechtsaf het Brigittenplein op en loop de Brigittenstraat in tot de tweede straat rechts, de Valkstraat. Loop deze straat uit tot de eerste Ebbingestraat, hier linksaf. Deze straat loopt door in het Engelenbergplantsoen. Rechts ligt het voormalig ziekenhuis de Engelenberg. Sla voorbij het voormalig ziekenhuis links af de Engelenbergstraat in. Deze komt uit op

de IJsseldijk. Steek deze straat over. Voor je ligt de uitbaterij Zaal Hanzestad gelegen naast de Bovenhaven. Dit gebouw deed dienst als manege voor de Hoofdcursus en het Instructiebataljon. Loop vervolgens linksaf langs de IJsseldijk richting stad.

9. Steek de weg over en loop rechtsaf de Molendwarsstraat in. Houd links aan en sla linksaf de Molenstraat in en loop deze straat helemaal uit tot aan de Vloeddijk. Op de hoek Vloeddijk/Molenstraat was het voormalige militair hospitaal gevestigd.

10. Sla linksaf en loop de Vloeddijk op. Steek de eerste brug over de Burgwal over en loop de Venestraat in. Aan het einde van deze straat rechtsaf slaan de Koornmarkt op. Rechts staat het voormalige gebouw waar van 1884 tot 1924 de Hoofdcursus was gevestigd. Daar werden onderofficieren van het leger in Nederland en Nederlands-Indië opgeleid tot officier. Een gedenkplaat aan de muur herinnert hieraan.

11. Aan de Hoofdcursus is Hendrikus Colijn (1869-1944) opgeleid tot officier van het leger in Nederlands-Indië. Loop verder naar de Koornmarktpoort. Dit museum is van 11.00 tot 17.00 uur opengesteld voor het publiek, behalve op de maandag.

12. Loop na een eventueel bezoek aan het museum weer terug naar de Koornmarkt en sla rechtsaf de Voorstraat in. Op nummer 100-108 staat een van de voormalige sigarenfabrieken die Kampen rijk was. De Olifant zoals deze sigarenfabriek nu heet is iedere werkdag geopend van 10.00 tot 17.00 uur en alleen te bezichtigen in groepsverband met begeleiding. Hier zijn kosten aan verbonden. Vervolg je weg, na een eventueel bezoek aan de Olifant, door de Voorstraat. Sla bij eerste weg, de Melksteeg, rechtsaf. Deze steeg komt uit op de IJsselkade. Sla linksaf de IJsselkade op en wandel naar de IJsselbrug. De brug oversteken naar station Kampen. Hier eindigt de wandeling.